

KATEGORI KRIGSBARN

Av Svein Tonning

Media har i noen tid nå satt søkelyset på fenomenet KRIGSBARN, særlig barn med norske mødre og tyske fedre (ca. 10 – 12.000) og barn av foresatte/foreldre som var tilsluttet Nasjonal Samling (NS-barna). Begge disse to kategorier krigsbarn får nå sin livsskjebne debattert og utforsket ca. 55 år etter krigen/okkupasjonen i 1945.

Hvem eier/inngår i dette omgrepet "Krigsbarn"? Betyr uttrykket kun de barn og mindreårige som i rett linje slektet til foreldre/foresatte NS og regimet under okkupasjonen? Slik jeg tolker dette omgrepet, favner det også om "Jøssingbarna" (les barn/unge som hadde sine foresatte i KZ-leire, allierte krigsseilere og soldater og aktive motstandsfolk. Mange – trolig de aller fleste av "Jøssingbarna" fikk varige mén etter de belastninger disse mindreårige måtte utstå under og etter krigen. Jfr. KZ- og krigsseilersyndromet. Hvorfor er så skjebnen til alle disse grupper barn/unge blitt fortiet og skjøvet under teppet her til lands – av daværende voksne befolkning?

Fordi svaret vil kreve en lengre avhandling lar jeg det ligge, men henviser interesserte til bøkene "Dømmer ikke" og "For at I ikke skal dømmes" av milorgsjef for Oslo, major O.H. Langeland. Hvorfor blir vi i Norge aldri ferdig med krigstida for 55 – 60 år siden, spør flere til stadighet. Og i utlandet er det personer som undres på om vi "alle" var NS-medlemmer i 1940/41, fordi vi sluttet fred med okkupasjonsmakta – kapitulasjonsavtalen 10. juni 1940 – og ville avsette kongen og den valgte regjeringa?? Er det dette stemplet som stadig tyter fram som fører til at denne historiske prosessen fortsatt pågår? Og i disse dager flommer kjente og ukjente ting ut på markedet. I flere uker er en unik samling originale aviser 1940-45 ukentlig kommet ut. Her fremstår det som egentlig skjedde i den versjon slik det ble presentert for ca. 55-60 år siden – fra begge parter. Her kan vi nå lese hva barn og mindreårige måtte stå ut med i de fem åra okkupasjonen varte i Norge.

Takk for Alt.S. nr. 3/2000 som jeg leser med møyne og engasjement – derfor dette brevet – samt betaling abonnement 2001.

Merkelig nok er det mange som tror de snakker sant bare fordi de ikke lyver. (K.K. Steincke)

u Alternativt
Samfunn
4/2000